

P

Copia fot. de A. Esplugas

Ab tos ulls amor promets,
 lo pler en tos llabis nía...
 Ab molt gust per mi 't voldria
 jmes tens massa pardalets!

De dijous á dijous

.....

Fá un fret que pela. La noticia no es gens nova ni val pena d' omplir una crónica, però ja se sab, que cada any per aquest temps fá fret y fá calor pe 'l mes d' Agost. Tots els diaris ne van plens: que si á Berlín están á vuyt graus sota zero, que si á Viena están á deu, á Londres, á París, á Madrid... ¡ahl ja hi som; aquí sí que hi fá fret de debó, segons per qui, y una calor molt agradable, la calor del pressupost atrapat, segons per quín altre.

Tot just fá un mes que 's va enjiponar un ministeri ab retalls mal surgits y ja ha tornat la crisis ministerial á compareixer á n' en Sagasta, que aquesta vegada l' ha arrebatat á n' ell y tot, des-fentse com un bolado dins de l' aigua el partit malament anomenat lliberal.

Després de la última crisis; després d' en Moret, d' en Romanones y de tota la colla, que n' ha passat els taps, emportantsen fins las mallas dels calaix, ja se li poden ben cantar las absoltas á n' aquesta gent, que malgrat l' haverse fet malbé homens y colonias, ni menos s' ha pogut entendre per acabars de menjar las despallas que 'ls havían donat per afartarlos. Fan com els corps; quan s' han acabat una rossa, 's menjan els ulls ells ab ells.

Qui se 'n gaudeix ara de tot, es en Silvela ab la seva colla tant famolenca com l' altra que ha caigut, comensan per repartirse las talladas més substanciosas, que entre ell y en Maura no 'n tindrán pas prou y farán la mateixa fi que ha fet en Sagasta; ne sortiran mal parats y descompostos, que s' ha acabat tot aquí: els partits polítichs, el parlamentarisme, el règimen... tot, menos la fam, que ha entronisat l' anarquía dels de dalt, molt pitjor mil voltas que l' anarquía dels pobres. Aquésta, il-lusa ó mal retinguda, per efecte de las necessitats, pot cometre un crim, sempre execrable, però l' altre, s' ho menja, ho devora tot, ho destrueix tot... y com que no hi há una lley que porti ministres a la barra, que castigui els seus crims, com hi es per castigar crudelment els dels altres, que ben bé se n' han cuidat de que no hi fòs, resulta que aquésta es la hidra-mare, que nudreix la anarquía que en día no pas gay e lluny, devorará la Espanya.

* * *

Aquí s' ha despidit al governador dimitent senyor Manzano, d' una manera no acostumada als enviats del govern central; y aixó, que s' ho mereixia de debó, tant per las sevas qualitats personals, com per las d' ho ne de govern que l' adornan. S' ha fet més que tot, com un acte de protesta al Govern caigut y sobre tot á n' en Moret, que ja li portava amenassada de temps, y va sufrir un erro gros al enviarlo, que ell aquí 'ns destinava governadors de la mida de 'n Socias, l' home de la crápula y de l' orgía, capàs de vendrers pera fer diners, fins las

pedras dels carrers de Barcelona y á tots els ciutadans. No 'n parlém de cosas lletjas, y torném al senyor Manzano, qui s' hauría guanyat la benevolensa dels catalans, mes que no fòs per la honradesa de sa gestió administrativa per tothom regonogada, solzament per l' acte de donar satisfaccions voluntarias al Claustre Universitari, que aquí s' ha vist ab agrado, malgrat els óis del ministre que 'l vá destituhir d' un modo virolent, com s' acostuma fer quan s' está mancat de rahons.

* * *

Conseqüencia natural del cambi de govern es la dimissió presentada per l' arcalde de Barcelona don Joan Amat, persona ben estimada y ben malaguanyada, perque venía demostrant en lo desempenyo de son càrrech, un gran sentit práctic, amor á Barcelona, zel extremat en tot quant d' ell depenia y lo que més d' estimar fou, un desprendiment de compromisos polítichs, que 'l feya simpátich á la ciutat, tant com mal-mirat del Centre corromput. Ara sembla que será l' Arcalde don Joan Coll y Pujol, si 'l caciquisme conservador no clava las urpas en l' empleyo, per donarlo á persona que 's doblegui millor á sas exigencias, que també aixó podria ben succehir. Aviat ho veurém.

* * *

Lo negoci del arrendament dels consums, s' intenta tirar-lo endevant, més que siga á la forsa, y sería de doldrer que no 's posés una resclosa á n' aquest devassall d' immoralitat especulativa que amenassa caurer al damuntde la ciutat, per earrquir de manera més ó menos amagada als que parlavan en catalá, de regenerarla.

Esperém qu' aixis sia, y potser hi contribuheixi 'l cambi polítich; per que mirin que la condició 40, del plech projectat per l' arrendament dels consums, es de lo més escabellat que 's puga veurer. Treurer de soca y arrel l' *aforo de sortida*, es tant com deixar oberta la porta á la defraudació dels interessos comunals, perque es ben clar que al terminar son contracte la entitat arrendataria, omplirà la ciutat de materias subjectes al pagos de consums, privantla dels ingressos per tal concepte, durant una pila de temps, tan llarga com ho siga l' abarrota-ment que puguin fer y quins quartos s' embossarán en forma ben bè á la vista, els arrendataris ó els quins els vagin al darrera.

Es un cas dels que n' hem vist altres exemples, y que ensenya 'l llautó per mica que 's rasqui.

* * *

Las notas d' art que tením presas, s' han quedat al tinter; la crónica setmanal es massa llarga, quan més prou, y no tením més temps que per dirlos com al comensament, als nostres llegidors: guárdinse del fret, que 'n fá molt aquest any.

CALIXTE PI y XARAU.

LA VUYTADA

De las crissis qu' hem passat
dés que á Espanya li fan *figa*
las arman ministerials
penjadas á la armeria
ó museo nacional
de la *floriáa* política,
(que son, de molts anys ensá,
unas armas tant magníficas
que semblan, fet y fumut,
del Ambrós la carrabina)
cap com l' última ha sigut
tant misteriosa é imprevista,
y cap altre 'ns ha deixat
tant á las foscas de dias;
pnig *sin vela* are ens trovém,
lo qual fá molta malieia
als quins hém d' anar buscant
ab un llum ¡malehit siga!
la tranquilat d' esprit,
la llibertat gran ó xica
y l' ideal del terrós
que 'ns lo fan perdre de vista.
Deu fassi que, havent d' anar
á las palpentas, no vingan
perills de dar cops de caps;
que 'l rebre *tantos* perilla
quan un no hi veu de cap ull
y 'ls entrebanch fan la *guirza*.
De manera que, en resúm,
resolta (fent l' *enganyisa*)
la crissis, la situació
ha quedat encar, més critica..
¡Fins 'l *manzano* ens han prés
qu' era l' únich que teníam!...
Ara, sens' ell, passará
que no tindrem ¡oh desdítxa!
ni una poma—per la sed—
del ciri, ni camosina.

Lo nou Govern qu' ens ha dut
la *planeta* qu' ens domina
ens ha deixat tan, tan frets
que, d' ensá qu, ell ens abruga
ab son manto protector,
(qu' es un abrich de llustrina
lo termómetro ha baixat
ab una pressa maligna.
No es que 'ns dés calor la tem-
peratura fusionista;

pero 'ns permetia anar
de mitj temps, y 'ns permetia.
quan feya sol anar fins
en mánigas de camisa.
Are no; perque al llegir
dels nous ministres la llista,
nostre ánim queda de gel,
se 'ns glassan las forsas físicas
y veyém cobert de neu
lo cim de la patria .. xica.
Si aquet temps tant rigurós
dura molt y aviat no minva,
ens eixirán panallóns
á nas y orelas com guixas;
y per més que 'ls remediém
ab friccions de glicerina,
'ls deixarem encetats
fins á descobrir carn viva
pe' fernos coure més lo
remey que la malaltia.

Tant que havia jo sentit
á parlar d' en *Pere Micas*
com á simbol especial
de las figuras raquítics,
dels homes més desnarits,
pobres d' esprit y egoistas,
y, á nit, allá á Novetats.
vaig vaure la pantomima
que té 'l seu nom italiá
(traduhit per mí) *Pietro Micca*...
¡Renoys y quin desengany
sigué 'l méu! ¡Quina pallissa
li clavava al inventor
del simbol, si are vivia!
Nada menos que 'l Peret
de l' obra que l' simbolisa
es un héroe de debó,
un exemple que convida
á seguirlo tots 'ls que
son patriotas . de *boquilla*.
Y l' espectacle es grandíós,
de molta riquesa artística
y d' exacte propietat
ab decoracions magníficas
Y no es cap bombo, per més
que ho sembli á primera vista;
puig no 'l necessita pas
lo fill de l' Ignasi Elias,

qu' es com son pare rumbós;
no fá las cosas á mitjas.
Sino, ja m' ho sabréu dir
si veyéu 'n *Pere Micas*
com es ball de camas, que
fá honor á n' en *Pantorrillas*.

Nostre *amat* arcalde diu
que ha dimitit .. ¡qui ho diría!
Vá de veras que ho sentim,
no tant perque 'ns simpatisa
mes are que 'l perderém,
com perqué molt ens capfca
lo pensar que 'l sucesor
pot ben succehir que siga
un fulano per l' istil
d' aquell que vá rebre un dia
una norma regular
de manetas femeninas.
¡Oh, Verge de las Mercés,
Santa Eularia benehida
y Sant Jordi ab lo dragó!
Féu que 'l nou arcalde siga
no gayre conservador
dels procediments y miras
de tots los antepassats
qu' ens váren dur sempre á fira;
sino... ¡ay! lo *Boria avall*
veuréu com 'l ressucitan.

Ans d' acabar la present
vuytada, 'l deber m' obliga
envers als méus llegidors
(com cad' any eix mes arriba)
á recomená 'ls ¡pro molt!
que no tardin gayres dias
á aná á ca 'n *Ramón Estany*,
la milló *Litografia*
Barcelonesa que hi há
á *Sant Ramon, 6 - botiga*
pera felicitacions
de tots préus, gustos y midas.
Es un consell mos lectors,
de vostre amich que os estima.

PEPET DEL CARRIL.

Quento

El principal d' un taller de fusteria vá pendrer
un fadrí que, havétseli presentat el día avants
pera que l' admetés en dit taller, me 'l vá trovar á
l' hora precisa del trevall, ajassat y dormint com un
soch sobre un munt d' encenalls, vejentse, natu-
ralment, l' amo forsát á cridarlo d' eixa manera:

—¡Ep, mestre!

—¿Que hi ha?...—contesta el fadrí.
—¿No 'm vau dir al entrar á casa, que vos may
vos cansavau?
—¡Oh, y es la pura veritat!
—¿Y donchs qué és aixó?
—¿Aixó?... es justificar lo que vos vaig assegurar,
y encare estich en lo mateix; en ma vida m' hi can-
sat may... perque com que may hi fet altra cosa
que jeure.

ABELARDO COMA

La festa dels infants

PROGRAMA
DIANA
CORRIDA
DE
TOROS!!
CARRERAS
DE
BICICLETA
RANCHOS
EXTRAORDI-
NARIOS
CONCIERTOS
BAILES

Hi hagué corrida formal,
per fer riure al general.

En lo dilluns qu' hem passat
y ab un programa variat,
que la fama encara pregonava,
la infanteria ha obsequiat
a sa celestial Patrona.

Carreras de bicicletes
b més d' un cap fet pastetas.

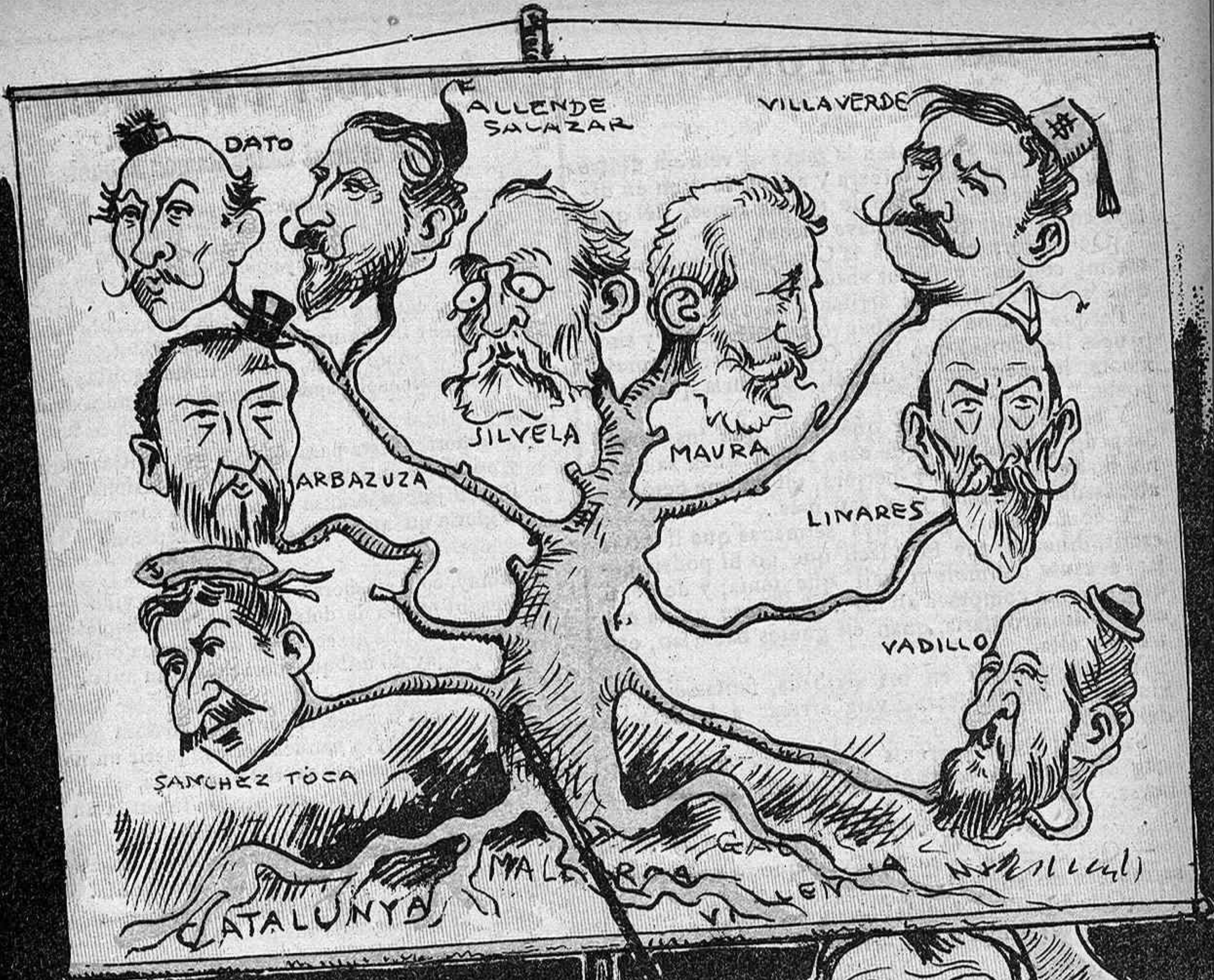

Ranxo suculent, diví,
fet ab such de ratoi.

Los infants van divertir-se,
tots van riure y van gosar,
menos aquét y altres pobres
qu' estavan tips de sonar.

Los mismos perros...

—Senyor; lo romanso nou
 ab tipos forrats de vell,
 que 'ns farán aná en renou
 fins que 'ns quedi un xich de pell.

LO RETORN

Quína alegria fou la meua al veurem dintre el vagó de tercera y anant lo tren en direcció al poble de ma naixensa, del qual feya any y mitj que n' estava ausent.

¡Quína sorpresa tindrà la Cándida!; me deya entre mí, content y fruint anticipadament la escena que 's desarrotllaria al arribar á sa casa.

Perqué han de saber (benvolguts llegidors y simpáticas llegidoras) que la tal Cándida era... la meua xicota, lo meu somni daurat, com diria qualsevol poeta.

Y també han de saber que el día que 'ns varem despedir (allá al corral de casa seva y quan sa mare no ho vegé) me jurá y perjurá, tot fentme petóns y abressadas que sería jo y cap més...

Y com que are, feya tres setmanas que li havia escrit, dihentli que fora fácil que no hi podria pujar á causa del molt treball que tenia; y de següé que ella no comptava ab mí... afigurinse quina escena 's desarrotllaria, quan els guetos badarian, entre jo y ella...

Y aixis, pensant en ma arribada, fantassejant y xiulant la «Marsellesa», vaig arribar á la Estació del poble.

Salto del cotxe corrents y sense perdre temps vaig dirigir-me á casa d' ella, fentsem los minuts, horas.

—¿Quí demana?—feu una veu que jo vaig pensar-me era de son pare.

—¡Que baixi la Cándida!—vaig contestar.

—¡Are vá!—digué la mateixa veu tancant la finestra.

Al sentir lo soroll que feu la clau, al obrir la porta, lo cor me va fer dos ó tres salts.

Al obrirse aquésta, vaig precipitarme á dintre, obrint els brassos y cridant:—¡Cándida! ¡Cándida!

Vaig correr á abressar á la persona que havia obert, creyentme era ella.

Mes... aixis que anava á ferli un petó, uns brassos de ferro me deturaren y una veu grossa, per mí desconeguda, me digué: «¿Qué s' ha tornat boig?»

Vaig quedarme glassat; pró la sorpresa més grossa encare se m' esperava.

Als crits que feren, baixaren ab llum de dalt la casa duas personas més, y al aixecar lo cap per regoneixer al que m' havia agafat y als que baixavan, vaig llençar un crit de sorpresa.

¡Ella!; la Cándida, que portava una criatura als brassos, son pare y... el seu marit, eran els personatjes de aquella escena.

—¡Cándida!—vaig barbotejar, tapantme la cara, ab dolor, al veurem enganyat.

—¡Cándido!—me digué el bruto del seu home, donantme una empenta que 'm feu caurer al mitj del carrer y tirantme la porta pe 'ls bigotis.

L' endema al tren del matí, me 'n tornava á Barcelona.

JOSEPH VILÁ ORTONOBES.

La mort del poeta

A mon estimat amich Ramon Miquel

Res hi há tan pesat al mon com 'l conquerirse un gran nom; la vida s' acaba qu' un apenas ha bosquejat la seva obra. «La Bruyère».

En una cambra freda, ahont la probresa hi nia
Solsment il-luminada per feble claretat,
hi jau lo pobre poeta, sofrint trista agonia,
y, ab desconsol, espera la mort que vindrá aviat.

¡La mort! Trista paraula pe 'l que desitja viure
y mira ¡ay! ensorradas sas belles il-lusions;
Per ell ja l' esperansa no tornarà á somriure,
la gloria qu' anhelava se n' es anat á fons.

Jamay, com alashoras, aymá tant á la vida,
pensant qu' ha de deixar-la está desconsolat;
y á Deu 'ls ulls aixeca y ab veu plorosa crida:
¿Perqué ¡ay de mi! que mori voleu tan aviat?

En hora tan terrible, lo cor plé de tristesa,
pensa 'n sa lluyta heróica per conquerir un nom;
ans ell se li presenta sa trista juvenesa,
quan, nin per sa edat, era per son talent ja un hom

Creu contemplar encare aquellas nits penosas
qu' enardit escrivia, passantlas sens dormí...
Mes ¡ay! tantas poesias sublím y preciosas
las té per sa desgracia inéditas allí.

Lo poema que deuria ferlo arribá á la gloria
lo té 'n la seva testa tan sols mitj bosquejat;
¡que 's trist pe 'l que voldria deixá eterna memoria
de son talent, lo veure 's per sempre, ay, oblidat!

Tot trossejada l' ánima, sa propia petitesa
ans la terrible dalla contempla ab desconsol;
¡Ell qu' arribar se creya sé un émulo de grandesa,
y que sa fama fora més radiant que 'l sol!...

De sopte lo retrato contempla de sa aymada
y 'l seu amor recorda, lo cor tot conmogut:
¡pera morir tant jove—ab veu mitj apagada
mormola—¡més valdria no haver jamay nascut!

Un llamp á sas paraulas es l' únich que contesta,
omplint tota la cambra de viva claretat,
braman els trons y irada ja s mostra la tempesta.
¡Aquella horrible escena que 'n fá de feretat!

Quan l' auba va apareixer, sa llum esmortuida
lo somrient cadavre del poeta il-luminá;
¡potsé 's que contemplava á sa ánima enardida,
juint de mellor gloria que la que desitjá!

ANTONI CANTALLOPS.

Municipalesca

Senyor Cases del meu cor:
Home fassim el favor
de cuydarse un poquet més
dels Xanxas, fent que compleixin
y vigilin y serveixin,
perque aixó no es cos ni res.

Ja que á vosté 'l van nombrá
á fi de regenerá
la guardia municipal,
dongui probas d' avispat
sapiguent posá 'l pegat
á ne 'l mitj mateix del mal.

Fins ara no ha vist la gent
l' oportú del nòbrament
que 'l senyor Amat va fé,
y la vritat, gens no peca
qui diu elá que 'n Vilaseca
ho feya encare més bé.
Si vosté sols va acceptar,
aquet cárrech per cobrar,
perfectament, li va al pel;
si ho va fer per pundonor
y per' gloria, 'm diu el cor
que 'l qu' ha fet es un pastel.
Aixó no va com á Fransa
—es un dirli en confiansa—
¿y sab lo que diu la gent?
Diu qu' aniria aquet cos
més bé que vosté no hi fos,

ó al menos... tant malament.
En quan á seguritat,
lo qu' es en eixa ciutat
estém pitjor qu' al Marroch.
Aqui no 's fan més que planxas
No aném en lloch ab tals Xanxas
no, senyor, no aném en lloch.
Aqui com aquell qui res
tothom ens roba en el pés;
es el poble de la barra.
Ens falsifican el pá,
el vi, l' oli, el bacallá,
la llet y la butifarra.
De robos may n' hi hagut tants;
tenim la vida als Encants;
es un fástich, francament.
Hasta á mi m' han atracat
y robat y estomacat
al mitj del Concell de Cent (1)
Els Xanxas de referencia
sempre brillan per sa ausencia.
Jo crech que tots ells s' avenen
per rifarsens sens pietat.
¡Malehitsiga la ciutat
y 'ls Xanxas y 'l cap que tenen!
Poden dir que á Barcelona
tant si sona com no sona
la bossa, s' hi está molt bé.
Com se coneix que 'ls qu' ho diuen
á Barcelona no viuen.
Que vinguin y 'ls ho diré.

A mi m xoca l' arrogancia
d' aquet cos sense importancia
y de tan escás talent;
y 'm xocan més sos galóns,
creus, honors y distincions
que ni Deu ni Crist entent
No més fan que mals papers;
fan el bestia pels carrers
caminant tot xano, xano,
dant al cigarro pipadas
requebrant á las criadas
y empaytant algún piano.
Vet' aqui tot lo que fan;
creguim, senyor comandant
que aixó passa de pelut.
Ab tantas autoritats
estém més mal vigilats
que no pas al Liliput.
O 'ns regenera aquet cos
ó deixins está en repós
perque estém pitjor qu' avants;
y si anem seguint igual
ens pendrán la Catedral
l' Ajuntament y 'ls gegants.
Ab obras, donchs, ben entesas
probins bé que sas promesas
no se las emporta 'l vent
ó tórnisen cap á casa
y penji de nou l' espasa
per *in eternum* Amen.

FRACISCO SISA.

BAT-I-BULL

Desde 'l balcó:

Passa un carret tirat per un burret.

—Mira: ab un burro com aquest vá entrar Jesús á
Jerusalém.

—No es burro, que es burra; lo que 'n diuen
someras al poble que no es meu.

—Donchs, digas que un burro, tú, es un somé.

—¿Qué parlas per experiencia?

—¿Qué tal la seva senyora?
—Fá deu anys que no li he vist la cara.
—¿Y aixó?
—¿Cóm que la té estucada!

Un avaro que trovava car el preu d' un retrato
que volia ferse al oli, digué al pintor:

—¿Y portantli jo l' oli, quína rebaixa 'm faría?!

FRA FIL FORT

PARA NAVIDAD — GRAN SURTIDO EN

FELICITACIONES

LITOGRAFIA · ESTANY = 6, S.ⁿ Ramon, 6.

BARCELONA

- Vaja mestre, ja n'hi ha prou;
 y en obsequi a ta persona
 t' enviaré a l' *Art Antich*
 del *Parque de Barcelona*.

¡Au, golafres! ja hos espera
 l' cyna de la fartanera

TEATROS

PRINCIPAL

Un cop més han demostrat los germans Quintero ab sa obra en un prólech y tres actes *Dicha ajena*, possehir un gran caudal d' inspiració y conreuhar lo género dramátich dintre d' una pulcritud moratiniana no apartantse may ó bebent al menos en tots moments en la font abundosa de la clássica espanyola.

Dicha ajena presenta ab tons vigorosos una elevada idea de moral, oposant contra passións innobles, passións regeneradoras que encisan y emocionan profundament al auditori.

En resúm: los germans Quintero han lograt un nou y merescut trionf, en el que hi contribuhiren los actors, los quals desempeñaren la obra ab verdader carinyo.

LICEO

Després de alguns ays de no cantarse la ópera *Otello* sens dupte per las dificultats que té la part de protagonista y també per guardarne grat recort del tenor senyor Cardinali, que ab sas cosas estranyas havia arribat á ferse un nom en aquesta ópera, dijous passat se'n dongué la *reprisse*.

La senyor Consentino, que es l' artista que en la present temporada s' ha encarregat del protagonista, lo desempeña ab gran discreció, y ab tot y lluytar ab lo recort de lo que 'l públich no hauria de recordar sigué bastant aplaudit.

L' héroe de la nit en *Otello*, sigué lo senyor Menotti, que desempeña lo *Yago* del tot magistral; lluytant ab sa cansada veu, però demostrant que sa vida artística ha sigut molt gloriosa y que encara posseheix un talent envejable.

Bastant bé la senyoreta D' Arneiro en son desayrat personatge de *Desdémona*, y lo mestre Mascheroni portant la direcció y concertació de la obra ab sa peculiar maestría.

Pera dissapte se prepara *Carmen* que será cantada per la senyora Salvador y lo senyor Cossira. Preveyém un gran éxit.

NOVETATS

La *reprisse* del ball d' espectacle *Pietro Micca* ha sigut rebuda ab gran éxit per la magnificencia ab que ha sigut presentada tant en trajos com en atrés y artistichs ballables per lo numerós personal ab que conta la Empresa además dels artistas mimichs contractats.

Lo Sr. Perfetti mestre coreógrafo que ha reproduhit lo ball, sigué cridat ab insistencia al final de varis ballables en unió de la incansable Sta. Visconti, que cada dia logra captarse més las simpatías del públich per la extraordinaria voluntat que demostra y ser además una de las més notables batllarinas que han trepitjat nostres teatros.

Lo nou batllari Sr. Camarano, cumpleix be son comés compartint degudament los aplausos ab la Sta. Visconti.

Hi ha obra per dias.

TIVOLI

No pasa setmana sense que l' actiu Sr. Alegria deixi de presentarnos algunas novetats.

Ultimament han debutat ab éxit lo saltador Higgins que no en vá se li diu lo primer saltador del mon, ja que ab gran facilitat arriba á saltar un cotxe de pla-

ssa, y la ilussionista *Reina d' Esperance* que diu lográ un primer premi de bellesa en un concurs *ad hoc* y que trobém bastant just, ja que de guapa ho es molt, ben formada ho es extraordinariament y además sab *vestir* bastant á la *negligè* que es lo que agrada als aficionats á lo plástich.

CATALUNYA (Eldorado)

Per fi la Empresa d' aquest teatro ha trobat ab *El puñao de rosas* una obra de cartell, ja que desde la famosa *Verbena de la Paloma* no recordém altra obra de més verdader éxit que la darrerament estrenada.

El puñao de rosas es un dramet de costúms andaluzas pintat ab tal acert, que el espectador se creu trasportat á un dels *cortijos* de Córdoba.

L' argument, sense ser nou, está descrit de má mestra, y se desarrolla ab la més gran naturalitat, no decahent l' interés un sol moment.

Son autors de la lletra los senyors Arniches y Más y de la música lo mestre Chapí, però son trevall ha resultat de tant poca importancia, que podria molt bé suprimirse y *El puñao de rosas* adaptarse pera las companyías dramáticas y creyém no perdria res la obra.

Lo desempeñyo que hi han donat los actors ha sigut del tot notable, sobresortinthi la senyoreta Gurina y los senyors Gil y Miró en los personatjes de Rosario, Tarugo y Juan Antonio, respectivament.

La obra ha sigut posada ab molta voluntat á fi de que obtingués l' éxit que 's mereixia, á qual fi s' ha encarregat de la direcció de la mateixa lo senyor Soler, director del teatro Apolo de Madrit, qual director, á nostre entendre no havia d' haver acceptat aquest espinós càrrech, sabent que en la companyía hi há lo senyor Gil, prou competent pera posar ab tota propietat obras senzillas com *El puñao de rosas*, puig aixis l' ha denigrat per complert, y además ell ha demostrat possehir una petulancia extraordinaria.

Pera demá está anunciat l' estreno de *Los granujas* sarsuela ab lletra del senyor Arniches.

Sembla que escriu molt en la present temporada aquest senyor, y de veras desitjaríam tingués éxits com *El puñao de rosas*.

GRAN-VIA

S' han posat en escena *Caramelos de verano*, que darrera de *El Olivar* y *La mazorca roja*, verdaders éxits de la temporada, resultan los tals *caramelos* molt apegagossos y de poca importancia, per lo que ls *llaminers* en lo día del estreno no s varen dignar saber los noms dels *pastejeros* que 'ls varen confeccionar.

Pera ahir estava anunciat l' estreno d' una bufonada titulada *Lohengrin*. Veurém que 'n resultarà.

TEATRO NOU

Dissapte 's torná á obrir aquest teatro ab una companyia de sarsuela de *genero chico* que dirigida per los Srs Codina y Pellicer, ne forman part artistas tant notables cem la Sta. Diego, desconeguda fins are de nosaltres, y los Srs. Ramirez y Oliva.

Per algunas de las obras que hi hem vist representadas, hem pogut observar uua acertada direcció y bon conjunt en lo personal.

UN COMICH RETIRAT

Avants d' hora

Tant bon punt s' ha sapigut
que l' Amat no acaba l' any,
molta gent hi ha corregut
ab décimas de l' Estany,

Y are 's troba don Joan
posat en mitj d' un ciclón
de décimas, com las fan
al carrer de Sant Ramón.

TALONARIS

— PERA —

apuntacions del sorteig de Nadal

Los de 100 fullas, á 80 céntims

„ „ 50 „ á 50 „

Ventas al per Major y Menor

Litografia Barcelonesa

6, Carrer de Sant Ramon, 6. — BARCELONA

Quentos

En una vetllada cursi, una senyoreta llegía una poesia dolenta y llarguíssima que tenia per títol «Si yo fuera pájaro».

Un invitat, dirigintse á un contertuli.

—¡Y si jo tingues una escopeta!

Contemplant lo pont del Besós, deya una persona molt bestia:

—¡Quína gran idea la del enginyer de fer aquest pont de costat á costat de riu!...¡Figúrinse si l'arriba á construir de llarch á llarch, quin gasto més horrorós!

Entre filososfs:

—Crech en la metempsícosis y estich seguríssim de que la meva ànim, després de mort, anirá á parar al cos d'alguna bestia.

—Per aixó sí que no tens necessitat de morirte.

Nostre particular amich l'advocat y celebrat autor dramátich en Manel Rovira y Serra ha marxat cap á Madrid en quina vila fixará sa residència, establinthi son acreditat bufet.

Sembla que l'amich Rovira pensa ademés entregar á distintas empresas de Madrid unas quantas obras que se'n ha endut acabadas, y gayre bé es segur que molt aviat n'estreni una en el teatro de la Comedia.

Al dir adeu á nostre amich també li dihém á reveurer desitjantli en sa nova residència tota mena de prosperitats tant en le abogacia com en l'art dramátich.

✱

Lo dissapte vinent, dia 13, tindrà lloch, en lo local que ocupa la Societat «La Granota» carrer de Mercaders, 26, la vetllada organizada per la *Federació dels Coros de Clavé* en homenatge al nostre may prou plorat company de Redacció, lo notable escriptor D. Marian Escriu Fortuny, qui, com saben nostres llegidors baixá á la tomba 'l passat Septembre, omplint de desconsol á sos nombrosos admiradors y deixant entre 'ls redactors de LA TOMASA una vacant que difícilment veurém mitjanament cuberta.

Los ingressos que dita vetllada proporcioni 'ls destina la *Federació* á socorre á la viuda y filleta del malaguanyat amich, per quin motiu trovém migrats tots los elogis que per son filantròpich acte podriam dirigit á la federació esmentada.

L'objecte de la funció y lo escullit del programa de la mateixa, fan esperar qu' aquesta serà de resultats positius.

Mil mercés doném desd' aquestas humils columnas á la *Federació de Coros de Clavé* y á tots quants d' una manera ó altre aportin son concurs á una vetllada tan digne de lloansa.

✱

A Fransa dona gust. Ab la mateixa frescor clavan una multa á un bisbe que á un cotxero que vagi contra direcció.

Ultimament, ab motiu de la protesta dels prelats francesos contra l'acort de supressió de Associacions relligiosas el ministre M. Combes ha suspés de sou á set bisbes y á un arquebisbe per haverse aquést atrevit á afirmar que lo que 'l Govern feya era un abús.

Are considerin la rabieta que deuen tenir els vuyt cap-pares de la Iglesia al veure que se 'ls suprimeix la menjadora.

Aquí á Espanya els hi haurian demanat perdó.

¡La católica Espanya! tira terra á sobre de qualsevol assumpto que hagi de fer mal á un simple escolá... ¿Cóm havia d'atrevirse contra vuyt mitras que fan tant goig y... tant respecte?

✱

Ja ho diu l'adagi: «Qui no vol caldo, tres tasses».

¿Havian prohibit els Jochs Florals? Donchs Jochs Florals se farán; y no d'amagatotis y ab poch boato, sinó á só de bombo y platerets, com vá ocórrer días passats ab els de Barcelona celebrats al Canigó y diumenge ab els de Gracia, que s varen fer á Sant Feliu de Guixols.

Si no 'ls haguessin prohibit s' haurian celebrat com una festa senzilla; se'n hauria parlat durant las horas que hauria durat la festa y *pax vobis*.

S' han prohibit, y ja tenim endoyna comissions d' aquí, viatjes per 'llá, el telégrafo transmetent detalls, els corresponsals enviant ressenyas y... vinga bombo, vingan crits y vinga soroll.

Tot aixó es com l' intentar deturar el curs d' una riuada; per un indret ó altre ha de reixir, porque l' aygua no 's pot ter fonedissa.

Salta els deturadors y el riu passa.

Y... velshiaquí.

✱

Ja ho veuen: en la política espanyola no hi ha més que dos jochs de cartes. Sagasta y Silvela; Silvela y Sagasta.

¿No es trista aquesta escassés de recursos en un país ahont sembla que tothom serveix pera governar y fernos felissos?

Jo no sé perque no 's prescindeix de la gent de sempre y no 's busca la salvació de la patria en els partits nous.

¿Per qué no s' encomana á n' aquets la formació d' una Espanya nova?

Aquí tenen, verbi-gracia, á n' en Lerroux... ¿Que potser no 'l creuen capás de tergisversarho tot y posarho *manga por hombro*, com diuen els castellans?

Probintho, y en dos dias ja ho trobaran tot cambiat.

Fins els *publicitaris* mudarian de rumbo y farian cami cap á la menjadora.

Apa, apa; abaix els polítichs vells y que s' hi posin els deixebles, á veure si farian quedar bé als mestres.

✱

Si dirigim la mirada retrospectivament cap al ministeri anterior, ens hem de fer per forza un panxó de riure.

Parlém dels últims successos universitaris y trobaran com un ministre (en Moret) fá quedar malament á un governador (en Manzano) y que aquést per no quedar en ridícol dimiteix.

Que un catedràtich (el doctor Ribas) reb unas quantas galetas de la políci y que un altre ministre (el *tristemente célebre* Romanones) envia sas excusas al catedràtich, dihentli:

—Hago *mía la ofensa á V. inferida*.

Oh, prou, prou! Es molt cómodo dir tot aixó de lluny.

En Romanones va ferse seva la ofensa, però al doctor Ribas ningú li vá treure 'ls mastegots d' entre cap y coll. Son molt salats els cumpliments.

✱

Els ministres nous ja han jurat. ¡Eureka!

Tots ells han agafat las riendas del poder ab *bonas intencions*.

¿Las volen m' s bonas que las de cobrar nómina?

Peró deixant el sou de banda, hem de confessar que 'l nou Govern vé animat de propósitos *regeneradors*. (Usém aqueta paraula perque vesteix molt)

Donchs si, dintre del programa del partit que avuy es poder, no duptém pas de que s' hi trobin escrits grandiosos propósitos que no 's realisarán may; tampoch ho duptém.

Estém abocats á veure grans aconteixements, segons diuen els profetas de la política.

Passi lo que passi, casi es segur que no será pitjor de lo que passava. Perque, senyors, cuydado que ho feyan malament els cómichs de l' altra companyia.

May sabían el paper.

✱

El nou ministre de Marina veig que també té las mateixas sebas del anterior

Vol, com en Veragua, formar una escuadra.

No perdin el temps, homes.

¿Que 'n fariam d' una escudra sense senderi pera sostenirla?

Posin els diners á guany y dexinse de *quijoterias*.

✱

Els yankis farán una cosa ensopegada.

Treuran els frares espanyols de Filipinas, reemplasant-los per altres de distints paissos.

Peró d' espanyol no 'n volen cap.

Es lo que jo dich; aviat lo ser de la terra de las castanyolas será un descrédit.

✱

L' emperador d' Alemania ha dit, are de poch, als obrers del seu país que no 's deixin ensibornar per mals consellers. Pero els obrers podian replicarli que 'ls monarcas fassin altre tant.

Els mals consellers de reys son més perillosos encare pe 'ls pobles.

He dicho.

✱

Vostés creuen que s' ha apagat del tot la foguera del Transvaal?

No senyors; queda caliu que á la més lleu ventada es capás de tornar á treure flama viva.

De moment se sab que al Oest de Kimberley, 2000 boers están encare sobre las armas dispuestos á la lluyta.

Avis á 'n en Chamberlain, l' estirat monopolisador colonial.

✱

Y are, donchs, el famós decret d' en Romanones sobre la imposició de la doctrina castellana, ¿com queda?

¿Será del mateix parer el nou ministre d' Instrucció?

¿Voldrá que continuhi el conflicte ó tindrà més senderi que 'l potarranca del seu antecessor?

Consideri que ab una plomada pot anular tot el maefecte causat y evitar que 'l conflicte prengui peu...

Li aconsellém pe 'l seu bé.

¿Ho farà?

EPÍGRAMA

Lo metje senyor Torrent
al qual cap client li acut
sol dir devant de la gent:
—«Aixó de tenir salut
no es de persona decent.»

ALBERTET DE VILAFRANCA.

LA TOMASA CUPÓ PRIMA N.º 56 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

o saynete lírich en 1 acte y 3 quadros en prosa

La festa del adroguer ó 'ls amors de la Layeta

original de JOAN MANEL CASADEMUNT

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan 'ls exemplars.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Actualitats

—Per mí ha caygut per alló de la Doctrina en castellá..

—Donchs per mí ha caygut com sempre: pera que pujessin els altres, que ja comensavan á tenir gana..

—Veyám si ara qu' ha caygut lo Govern lo farán de consums al bagarro del meu home. ¡Com qué sempre 'm deya qu' ab en Sagasta estaban renyits y á parti un pinyó ab 'l qu' ara mana!

—¡Qué se me 'n dona á mí de que cayguin los uns pera aixecarse los altres. si en Xanxas no 'm porta may á la Rectoría!

No han pogut ni ab mitjas solas ni ab l' arreglo dels talóns resistí als grossos xubascos de las oposicions.